

Examenul național de bacalaureat 2024
Proba E. b)

Limba și literatura ucraineană maternă

Varianta 4

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Прочитай уважно текст і виконай вимоги:

«Вже туж-туж Векла дожидала зятя. От-от після зачатія, у Пилипівку, почнуть старости швандяти до неї, бо вже її дочка Оксана, як діждемо різдвяних м'ясниць, то буде їй шістнадцятий год. А що то за дівка була! Білявенька, моторненька, швидка, прудка, на річах бойка, проти усякого звичайненька. Де вона, там з неї і регіт, і сміх, і іграшки, і вигадки. Як то в матері не було ніякого хазяйства, а усе жили з копійки, то Оксані нічого і робити було. Чи вчинила хлібця, чи спекла — мерщій до подруг: там її ждуть-дожидують, як об весні ластівки, бо як защебече, як забалаянтрасить, так усім весело, хоч цілий день слухав би її, а вже розсмішити — так подавай! Коли б мертвий чув, як вона баляси точить, то і той би розреготався, не то вже живий, що так і лягають від сміху, де вона у бесіді. На вулиці, на вечорницях, у колядці наша Оксана перед веде; без неї не знали б, що і робити.

Мати, було, почне її зопиняти: "Сиди, доню, дома; чого-таки бігаєш? Чом не робиш? Озьми лишень або пряди, або ший: нічого не вмієш".

Кинеться, було, до матері на шию, обніма її, цілує, примовляти стане: "Матусенько, ріднесенька, рибочко, голубочко, перепілочко! Не зопиняй же мене. Я ж собі ще молода; нехай же я погуляю, як та птичка па волі під небесами літає. Буду згадувати своє дівування, що я в тебе, як рибонька у річечці, гуляла, куди хотіла, туди плавала, та тебе дяковала, що ти в мене матусенька жаліслива, добра, пестувала мене. От вже як піду заміж, надіну очіпок, тогді вже нікуди гуляти, тогді вже зопинюся, тогді вже приймусь робити; рук не покладатиму: і мужика, і діточок буду обшивати, і тебе, мамочко, що ти в мене була така добра, жаловала мене, пускала усюди гуляти". [...] Нехай же коли мати хоч трохи зморщиться, що або недужа чим, або що таке, вже Оксани з хати і не виженеш, вже усе забула, і вже хоч у дружки сама перша приятелька кликатиме — не піде нізащо. Вже від матері ні на п'ядь; усе їй у вічі дивитиметься, усе питатиме: "Що в вас, мамо, болить? Чого ви бажаєте? Чи не покликати знахурки? Чи не розсердила я вас чим, та се ви не кажете, та стогнете, та жалкуєте на мене". Там уже як пристане, та й відведе від матері усяку журбу, усяку тугу, та хоч би й справді недужа була, то Оксана її розважить, розговорить, і лихо забуде.

А хоч би яка весела була, та побачить старця, каліку чи погорілого, вже вона усе покине — зараз до нього, розпитує, розпрошує, озьме за руку, поведе до себе, нагодує, обділить чим бог послав, на дорогу дасть і випроводить за село; тільки і видно її, як вона коло бідності в'ється та знай слізоньки утира. Обділила, випроводила, слізоньки втерла, біжить... вже вп'ять у бесіді, вже і верховодить вп'ять, як була.»

(Григорій Квітка-Основ'яненко – *Сердешна Оксана* (скорочено))

A. На основі інформації, отриманої з тексту, підготуйте до екзаменаційного аркуша наступне завдання:

1. Уточни до якого літературного жанру належить текст. Подай дві характерні риси визначеного жанру. **6 балів**
2. Випиши з тексту три різні художні засоби. **6 балів**
3. Про кого слова: «Де вона, там з неї і регіт, і сміх, і іграшки, і вигадки.»? **4 бали**
4. Подай антоніми до слів: весела, добра. **4 бали**
5. Знайди у тексті художні деталі, які передають ставлення Оксани до старців та калік. **6 балів**
6. Визнач, як поступає Оксана тоді коли мати недужа. **4 бали**

Б. Склади текст обсягом не більше 1 сторінки, в якому охарактеризуй Оксану з повісті Григорія Квітки-Основ'яненка «Сердешна Оксана».

Складаючи текст, пам'ятай про таке:

1. висвітлення внутрішнього та зовнішнього стану Оксани;	3 бали
2. опис ставлення Оксани до старців та калік;	2 бали
3. як можна оцінити ставлення Оксани до своєї матері?;	2 бали
4. безперервність тексту та логічна послідовність інформації;	2 бали
5. поділ на вступ, суть і висновок.	1 бал

SUBIECTUL al II-lea (20 de puncte)

Тебе звати Юрій/Ганна Федорчук. Ти – учень/учениця Українського ліцею ім. Штефана Великого м. Сучава. Напиши на окремій сторінці заяву, в якій звертаєшся до директора ліцею видати тобі довідку, необхідну для оформлення документів стосовно отримання стипендії.

Вимоги:

1. використання термінології ділової літератури, властивій заяві;	4 бали
2. дотримання форм побудови такого виду тексту;	3 бали
3. використання даних, вказаних у сюжеті;	5 балів
4. правопис і логічна послідовність тексту;	4 бали
5. оформлення тексту на сторінці.	4 бали

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

« Любів — це пісня, що плеться з глибин самої душі.» (з інтернету)

Напиши есе під заголовком «Сила кохання» основуючись при цьому на вивчених тобою творів з української літератури та повісті Тіні забутих предків – Михайла Коцюбинського (1-3 сторінки).

Вимоги:

а. Зміст есе **22 бали**

1. наявність у творі вказаної теми;	
2. висловлення власної думки щодо поняття про кохання;	
3. зображення внутрішньої та зовнішньої краси, щирості, чесності, доброти, палкого почуття кохання простих українських людей;	
4. висвітлення вірного, нещасливого кохання Івана та Марічки;	
5. паралель між історією кохання Івана та Марічки та інших персонажів.	
б. Формальна сторона тексту (поділяється на вступ, суть і висновок – 1 бал; безперервність і логічна послідовність інформації – 3 бали, відповідність нормам літературної мови – 3 бали, зовнішній вигляд та чіткість тексту – 1 бал)	8 балів